

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Káldy Gyula.

A magyar zenevilágot és zeneirodalmat súlyos, hamarosan pótolhatlan veszteség érte a múlt héten. Káldy Gyula az operaház volt igazgatója váratlanul elhunyt. A hatvankét éves férfit, aki még munkaerejének javában volt, szívszélhűdés ölte meg.

Káldy Gyula elhalálozása nagy csapás zeneirodalmunkra, mert ő legelső zenetudósunk volt, aki a Rákóczi-korszak zenegyöngyeit, a régi kuruczdalokat és a tárogató mélabus nótáit összegyűjtötte és megmentette a magyar irodalomnak.

Az elhunyt azonban nemcsak szerencsés zenebuvár, de kitünő zeneszerző és tetőtől talpig magyar ember, derék hazafi volt, aki fővárosszerte nagy népszerűségnek örvendett és így halála fájdalmas részvétet kelt mindenfelé. Káldy 1838-ban Budapesten született s már kora ifjúságában nagy hajlamot és tehetséget mutatott a zene iránt. A pesti zenedében nyerte előzetes kiképzését, azután Bécsbe ment s az ottani konzervatóriumban hat éven át végezte tanulmányait.

A 70-es években Richter távozásával a zenekedvelők egylete őt választá meg kar-

nyának. Egy időben Kóburg Lujza hercegnőt tanította énekelni. 1881-ben a Nemzeti színház rendezője és 1884-ben a magyar kir. operaház főrendezője lett. 1889-ben Nikolics Sándorral alapította a Magyar Zeneiskolát, melynek élén mint alelnök-igazgató és énektanár működött élete végéig.

KÁLDY GYULA.

1895-ben a magyar zeneegyesület elnökének választotta és a magyar zeneiskola igazgatójának. 1895-ben februártól kezdve a magyar királyi zeneakadémiában és a magy. kir. pedagogiumban tanított.

Irt operetteket, számos népszimfőhöz zenét és egyéb zenekari műveket, férfi és női karokat, népdalokat. Nagy buzgóságot fejtett ki a régi magyar dalok de különösen a kurucz-nóták összegyűjtésében. 1895. augusztus 8-án Nikisch távozása után Káldyt szerződtették az opera igazgatójává, hol a múlt év elejéig működött.

Az életerős férfit szívbaj támadta meg. Angyán Béla egyetemi tanár kezelte, de baja nem látszott súlyosnak s még halála előtti nap is a szabadban sétált.

Halála előtt meghagyta, hogy okvetlenül boncolják föl.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphatók.

Márczius 15-dike.

Ötvenhárom év előtt is ilyen szép tavasz volt. Enyhe lég, zöldelő terek és a korai virágok is kiütöttek itt-ott fejeiket. A népek milliói a szabadság eszméjétől áthatva megrázták kiáltásaikkal az öreg Európát. Egyik morajgó tenger-től a másikig hallatszott a föld lakóinak hangja, kiáltó szózata. Szabadságot!!

A magyar nemzet dicsőséggel kivette részét, első volt az elsők között. Az érzelem szent volt a magyarok keblében. Egyenlőséget kívánt az elnyomott jobbágyoknak, testvériséget a hazában lakó nemzetiségeknek, hogy a szabadság dicső lobogója alatt a milliók jólétéért egyesült erővel, összetett vállakkal munkálhassanak. A magyar mindig csak büszkén, önérzettel gondolhat azokra, amiket a szabadság tavaszán tett. De ne gondolja senki, hogy azok a nemes küzdelmek már megszűntek. Oh nem! Sőt még most van a legkeményebb harc azért a szent eszméért, hogy valóban szabadok, egyenlők és testvérek legyünk. Ma, ötvenhárom esztendő után újra nehéz küzdelmek folynak, — most a gazdasági szabadságharc előtt állunk. Vagy talán vége sem szakadott a küzdelemnek, hanem örökké tart?... Minden időszaknak meg vannak a szent céljai, forradalmi eszméi, nekünk talán a legszebb küzdelem jutott... Nekünk az édes anyaföld áldásainak és a nemzet anyagi erejének megteremtése van kitűzve zászlónkra. A hősök vérrrel áztatták meg ezeket a szent göröngyöket, az utódok igyekezzenek azt megtartani, annak javait a haza felvirágoztatására fordítani, gazdasági jólétet teremteni, mert az a nemzet, amely gazdálkodni nem tud, csak úgy elbukik, mint a rossz gazda.

Most is tavasz van. A népek milliói forronganak, de nem fegyvert, hanem munkát és kenyeret kérnek, hogy dolgozhassanak a hazáért. A béke korszakában élünk, nincs háboru, de van küzdelem, a tisztességes munkáskezek száz-ezrei vesztegelnek tétlenül, azoknak kenyeret, munkát kell adni. Az ország erejét, a benne lakóknak jóléte teszi, igyekezzünk a népnek elősegíteni azt, hogy megélhessen tisztességes munkája után.

Csak egy mód van arra, hogy a szorgalom és tudás eszközeivel folytatott jelen küzdelmet szeretett hazánk jólétére, erősítésére keresztül vihesse a nemzet és ez az: hogy gazdasági érdekeinket ápoljuk. A földünket szakszerűleg műveljük, mert ebből az anyagi jólétből fog kisugározni a szabadság, egyenlőség, testvériség, melyek együttesen közrehatnak a népek millióinak boldogulására. Ez a küzdelem sokkal csekélyebbnek látszik, mint az ötvenhárom év előtti, de nem kisebb jelentőségű annál és csupán az a különbség, hogy

akkor nyíltan kiáltoztak a szenvedők, most meg nyomortól gyötörve nyögnek. Ennek véget csak a jobb gazdasági állapotok vethetnek. Isten segítsen meg a magyar nemzetet erre.

Péterfi Tamás.

Munkanélküliek a miniszterelnöknél.

Egy fiatal magyar főúr, gróf Szapáry Pál, aki már hetek óta fáradozik a főváros munkanélkül való munkásai érdekében, a múlt vasárnap a munkanélküliek küldöttségét vezette Széll kormányelnök elé s írásba foglalt kérelmüket átadták, melynek a veleje e rövidke szóba foglalható össze:

Munkát!

Igen, munkát, foglalkozást kérnek a kenyér nélkül áttengődött munkások, nehogy a szomorú, rideg tél elmúltával még szomorubb tavasz köszöntson rájuk.

A miniszterelnök dolgozószobájában fogadta a küldöttséget; a munkások lelkét milyen érzés foghatta el, midőn az ország első munkása előtt állottak, aki a munka embere volt egész életében. Vajjon átérték-e ezt a jelenetet? Széll Kálmán egyszerű szavakkal elmondta a munkásoknak, hogy mi az oka annak, hogy úgy a fővárosban, mint a vidéken ezrei a munkáskezeknek, dolog nélkül vannak. A rossz pénzügyi viszonyok miatt az építőipar pang, amely maga után vonta számos iparág pangását.

— Rosszul esik — mondta a miniszterelnök a munkásoknak — hogy munkát jöttek kérni, mert sokkal jobban szeretném, ha munkásbiány volna. A kormány minden lehetőt elkövet helyzetük megváltoztatásáért.

Említette azután a miniszter, hogy az ideai államj költségvetésbe nagy összegek erejéig építkezések lettek fölveve, ezeket még a tavasszal megkezdik; a magánvállalatok is erre törekszenek, hogy minél több munkáskéz kapjon foglalkozást.

A munkanélküliek küldöttsége nagy örömmel fogadta a miniszterelnök biztató, megnyugtató szavait; majd lesz talán a hideg télidő alatt sokat nélkülözött munkásoknak kenyérkeresetük.

A kormány különben a budapesti munkaközvetítő-intézetet az egész országon készülni kiterjeszteni, hogy ezáltal a vidéken szükségeltető munkásokat is részben innen fedezhesse.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház múlt heti ülésén folytatták és befejezték a *honvédelmi költségvetést*. Azután a *pénzügyi költségvetést* tárgyalták le.

Ugron Gábor azzal kezdi, hogy ő megmondja az igazságot a nemzetnek. Hivatkozik a német hadseregére. Hisz ott az egyes államok katonái függetlenek, csak háboru esetén vannak közös vezénylet alá rendelve. Németországban csak a közös had-

vezénylet, hogy háború alkalmával helyzetet egy vezetés alá a hadsereg. A közös hadügyminiszter költségvetése csak megtévesztés, mert olyan egységes birodalom nincs, melynek ez a közös hadügyminiszter ur minisztere lenne. Gonosz visszaélés az, hogy nálunk a hadseregnek a magunk magyar fiaira kényszerítik egy idegen nemzet nyelvét. Nincs az a miniszter urak tetszésére bizva, hogy itt a magyar honvédségben osztrák tisztet alkalmazzanak. Az a baja a magyar hadseregnek, ami a nemzetnek már négyszáz év óta. Osztrák elnyomatás alatt nyögünk. Hiszen pedig nekünk magyar katonákat kellene nevelni, akiknek lelkét az eszmék magasztossága emelné. Hát aztán nevelés az, mikor nincs honvédtiszt, aki el merné mondani a maga magyar véleményét? Hol van az megírva, hogy a honvédség kiegészítő része a közös hadseregnek? Nincs megírva sehol. És miféle dolog az, hogy a magyar honvédségnek nincs önálló vezérkara? Hát talán nem elég hűséges ez a magyar nemzet, hogy nem biznak benne, hogy nem merik még honvédségünket tüzéséggel felszerelni. Követeli honvédségünk kiegészítését. A Habsburgok trónjának soha nem volt, soha nem lesz olyan támasza, mint a magyar. És még sem értik meg ezt a nemzetet. Nem akarnak adni neki önálló magyar hadsereget. Ezért nem fogadják el a költségvetést.

Szell Kálmán miniszterelnök nagyon vehemensnek tartja Ugron támadását, amelyet a honvédelmi miniszter iránti ellenszenvnek tud be. Ugron herosztateszi munkát végez, mindent rossznak mond, ami van, de nem tud jobbat ajánlani.

Rátkay László követeli az önálló magyar hadsereg felállítását. 360 éven keresztül éri e nemzet lealáztatását, bizonyítja, hogy a magyar nemzet által megajánlott ujonczok nem is magyar ezredeknél alkalmaztatnak. Kifogást tesz ezután az ellen, hogy a hadseregnek minden törvényes, alkotmányos intézkedés nélkül a német nyelvet tették kötelezővé. Követeli azután a hadmentességi adó eltörlését. Lelkében bár fájdalommal, de a mai honvédségnek nem szavazza meg a költségvetést.

A *csendőrség rovatánál* **Thaly Kálmán** elismeréssel nyilatkozott a szervezetről. De a csendőrség szabályzati utasítása revideálandó. A csendőrség túl van terhelve és fizetése csekély. Méltányos dolog volna ezen segíteni. Kéri a csendőrlétszám létszámának felemelését és újabb csendőrőrsök felállítását különösen az Alföldön.

Gromon Dezső államtitkár nagy örömmel veszi tudomásul a csendőrség működéséről elismerőleg hangzó ellenzéki nyilatkozatot. Maga is szükségesnek tartja a csendőrlétszám felemelését és a csendőrség ruházatának javítását.

Ezután következett a *honvédhadbiroság* tétéle, ahol **Ugron Gábor** erősen kikelt a katonai becsület-

biroságok ellen. Ez az intézmény megsértése alkotmányunknak. Hiszen ma már tiszta politikai véleményért is megfosztanak becsületbirosági határozattal kenyerétől, állásától egy katonatisztet. Azután azt fejt ki, hogy a polgári szabadság legnagyobb megsértése a mai hadijog. Ennek változtatására határozati javaslatot nyújt be, hogy különösen a polgári személyekre ne legyen semmi hatálya a mai hadijognak.

Szell Kálmán miniszterelnök a hadijogról intézkedő rendeletek kielégítő megváltoztatását igéri, mire **Ugron Gábor** határozati javaslatát visszavonta.

Tóth János a *nyugdíjak tételénél* nagyobb körültekintést kér. Különösen ne nyugdíjaztassanak a magyar állam terhére a közös hadseregtől átvett és a honvédségnél kevés időt töltött tisztok.

Gromon Dezső államtitkár felvilágosítása után a tételt elfogadták, valamint a költségvetés többi tétéleit és a honvédelmi miniszter ötbendbeli jelentését is.

Pénzügyi költségvetés.

Szabó Imre előadó a pénzügyi tőreza költségvetését ajánlotta elfogadásra.

Barta Ödön a költségvetést egyáltalán helytelennek mondja. Arra mutat azután rá, hogy rossz pénzügyi politikánk következtében mennyivel adózunk mi Ausztriának. Pénzügyi politikánk büne az is, hogy a magyar pénzintézetek, különösen a magyar földhitelintézet papírjainak értéke is alászállott. A pénzügyminiszter szüntesse be az építőipar-válságot is.

Juriss Mihály követeli a földadó leszállítását, mely a magyar Felvidéken immár elviselhetetlen. Hova teszi a pénzügyminiszter azt a rengeteg jövedelmet, mely adóban befolyik. A képviselőknek is csak negyedrészére volna itt szükség, akkor sikeresebben tanácskozhatnának. Mivel mai adórendszerünk a termelőre, kisiparosra, kereskedőre igazságtalan, a költségvetést nem fogadja el.

Csávolszky Lajos beszélt ezután. A költségvetést helytelennek mondja. Szabolcs vármegyében az iszákoság megátlására szabályrendeletet hoztak be, hogy a pálincásboltokat délután zárják be. A miniszter ezt nem hagyta jóvá. Ilyen erkölcsi alapra van fektetve az állam jövedelme.

Enyedy Lukács rövid beszédben ugyan, de melegen vette védelmébe a pénzügyminiszter valutapolitikáját. Igen is, törvény szerint is van aranyvalutánk. Barta nagyon sötétnek tartja a pénzügyi helyzetet. Ezt megczáfolja az az előrehaladás, melyről 1899-ik évtől kezdődő költségvetési előirányzataink tesznek tanúságot. Beszél arról, hogy az Ausztriával való fogyasztási leszámolásoknál ma már Magyarország biztosítva van a megkárosítások ellen. Ez a pénzügyminiszter érdeme. Most is megismétli azt az óhaját, hogy Magyarország és Ausztria közt a vámviszonyok felállítandók, mert csak önálló vám-

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utcza 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

terület mellett védelmezhetjük meg fogyasztási érdekeinket. Azzal folytatja beszédét, hogy gratulál a pénzügyminiszternek, amiért a vámközösség nehéz körülményei közt is fentartja az állami háztartás egyensúlyát. A szeszadó kezelésében reformokat kér, hogy a jogosult panaszok orvosoltassanak. Kéri a kis szeszfőzőkázánok visszaállítását és azt, hogy a bortermelő az utczán át árusíthassa el palaczkos borát.

Lukács László pénzügyminiszter reflektál Barta Ödön zárbeszédére és azt fejt ki, hogy a vám- és kereskedelmi szerződésekkel ellentétben állana az, hogy a vámtarifákat a pénzügyi kormányzat emelné. Az *elnök* ezután feltette a kérdést, mire a t. Ház a költségvetést elfogadta.

Merénylet a német császár ellen.

Vilmos német császár ellen Brémában a mult héten merényletet követett el egy Wieland nevű munkás, aki a császár kocsijába egy fél kilós vasdarabot dobott. A vasdarab a császárt arezán, a jobb szeme alatt érte s négy centiméternyi hosszúságban mély sebet ejtett. Az orvosok, kik az uralkodó sebet bekötözték, eleinte attól tartottak, hogy a vasdarab okozta seb vérmérgezés útján komolyabb bajra ad okot, ez az aggodalom azonban eloszlott a seb bevarrásakor. A németek császára pár hétig a szobát kénytelen őrizni, míg sebe beheged s emiatt most a Németországban küszöbön levő nagy ünnepek mind elmaradnak.

A merényletről az alábbi értesüléseket közöljük. A császár, ki mostanában sokat utazik országában, Brémában éppen utazófélben volt, a pályaházhoz hajtatott, a bremaiak az uton sorfalat állottak és egész virágözönnel borítottak el a fogatot. Mikor Wieland a vasdarabot a kocsiba dobta, a császár azt hitte, hogy egy virágbokréta érte az arezát, csak mikor a pályaudvarra ért, akkor figyelmeztették, hogy az areza vérzik. A császár odanyult és csodálkozva kérde:

— No, ez micsoda?

Pár perc mulva aztán elutazott Berlin felé. A császár, bár sok vért vesztett, megőrizte hidegvérét és semmivel sem árulta el, hogy sebe fájdalmat okoz.

A merénylet, Wielandot, ki a császárt követő vadászok lovai alá került, alig lehetett a rendőrségnek megmenteni a nép dühétől, mely véresre verte. Wielandról kihallgatásakor kitünt, hogy elmebajos ember s már hosszabb ideje orvosi gyógykezelésben részesül. Többideig elmeegógyintézetben is volt s hosszas faggatás után birták csak arra, hogy elmondja, miként követte el a merényletet.

Másnap reggel a német képviselőházban jelentést tett az elnök a merényletről s a képviselőház a merénylet fölötti fölháborodásának és a császár iránt való tiszteletének kifejezést adott. A Vilmos császár elleni merénylet nagy izgatottságot szült Németországban. Széltében az anarkisták művének tar-

tották ezt a kísérletet, amíg a vizsgálat ki nem derítette a való igazat.

Az uralkodó arezán ejtett seb nem veszélyes, 10—14 nap alatt beheged; a német lapok annak a nézetnek adnak kifejezést, hogy ez az eset talán majd elvonja a császárt attól a kedvtelésétől, hogy folyton utazik.

Rövid idő alatt ez a második merénylet a német császár ellen; hetekkel ezelőtt ugyanis egy asszony Berlinben baltát dobott a császár kocsija után, mely azonban szerencsére semmi kárt nem tett.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

A szövetkezetek és a gazdálkodás.

Tavaszi szellők fujdogálnak. Egy-két nap mulva előkerül az eke a fészereből s a letarolt földeket újra felszántják, bevetik. A tavaszi munkák teszik próbára leginkább a gazda képességeit. A közmondás is azt mondja: Ki mint vet, úgy arat. Aki ocsut vet — gazt arat; aki csak úgy, immel-ámmal, rendszer nélkül műveli a földjét, annak üres lesz a magtára.

Sokszor megesik azonban, hogy a gazdaember legjobb igyekezete is hajótörést szenved a külső körülményeken. Vetne örömet jó magot, ha volna; megmunkálná kitünően a földjeit, ha rendelkezésére állának a kellő anyagi eszközök — sem gazdasági felszerelése, sem igásmarhája nincs elég.

Ilyenkor aztán mit szoktunk csinálni? Bizonybizony a magyar gazda évről-évre hanyatlani hagyja a gazdaságát, míg egyszer aztán odáig jut, hogy vagy a koldusbot, vagy *Amerika* közt kell választania. Egyik se jobb a másiknál.

Arra vajmi kevesen jöttek rá, hogy *szövetkezés*-sel segíteni lehetne minden bajon. Alljon össze egy-egy falu népe s mit egyesnek nem sikerült, az összesnek sikerülni fog. Szerezzenek be közös erővel jó és olcsó vetőmagot. Ha nagyban vásárolnak, olcsón kapják. Szerezzenek be közösen műtrágyát és földmégmunkáló gazdasági eszközöket.

Barsmegyének egyik vidékén lakó gazdák mintegy két év előtt gőzeke beszerzésére szövetkeztek. Hogy micsoda előny származhatik ebből, elég annyit mondanunk, hogy gőzekével egy nap 20-szor annyit is fel lehet szántani, mint a legszebb pár czimeres ökörrel, e mellett félannyi ember se kell hozzá.

Aztán még egyet. Most idejekorán lehetne már gondolkodni termelő- és értékesítő szövetkezetek felállításáról. Az Alföldön már csináltak több cziroktermelő- és értékesítő-szövetkezetet, bizony azoknak nem is fő a fejük, hogy mi lesz a terméssel.

Már most lehetne gondolkodni arról, hogy aratás idejére készen legyen a gabona-értékesítő-szövetkezet, ne kelljen az lsten áldását 5—6—7 forintos áron a szenálnak elkótyavetyélni.

Különb en erről a tárgyról más alkalommal bővebben, most csak annyit, mindenki a maga szerencséjének a kovácsa, ha gazdálkodásunk helytelen, igyekezzünk magunk javítani rajta.

Ezer szövetkezet. Ugy-e csak szép szám? És még hozzá nem is idegenben, hanem itt nálunk

Magyarországon működik ez az ezer szövetkezet. Működik a nép jólétének, boldogulásának előmozdítására. Az *Országos Központi Hitelszövetkezet* kötelékében a múlt napokban alakult meg az ezredik hitelszövetkezet. Alig két esztendeje, hogy fennáll az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet, így az eredmény mindenkit kielégíthet, hozzá, ha még azt is tudjuk, hogy ezeknek a szövetkezeteknek alaptőkéje túlhaladja a 20 millió koronát. Erős a reményünk, hogy a szövetkezetek szaporodása, továbbra is ilyen arányú lesz.

KÜLFÖLD.

A burok békealkudozása. Londonból kapott táviratok jelentik, hogy Kitchener és Botha között kedvezően folyik a tárgyalás s hogy Botha nemsokára egész seregével együtt megadja magát. Botha megadásának jelentőségét csak akkor lehet majd megítélni, ha ismeretesek lesznek azok a föltételek, amelyek mellett a bur fővezér leteszi a fegyvert. De Wett és Steyn folytatni akarják a harcot. Érdekében van tehát az angol kormánynak, hogy mentül engedékenyebb legyen a békeföltételek dolgában, mert a dél-afrikai angol sereg belefáradt a küzdelembe és szeretne már hazamenni, mert ha nincs esata s a burok békén hagyják, a mindenféle betegségek követelik meg áldozataikat; és a betegségben meghalt katonák száma igen nagy. Hogy mik azok a föltételek, amelyekre nézve hír szerint Botha és Kitchener meg egyezett, nem tudni; a hivatalos angol táviró ma is csak úgy hallgat ezekről az eseményekről, mint eddig. De Wett pedig ezalatt az Oránzs folyó vidékéről végig ment már egész Oránzs államon, most Kronstadt közelében van s el akarja vágni a Pretóriába vivő vasutat. A madridi Heraldo egy táviratot közöl Las Palmasból, hogy a Simla nevű angol szállítóhajó négyszáz beteggel és sebesülttel Fokvárosból jövet odaérkezett. A Heraldo levelezője beszélgetést folytatott a hajó parancsnokával, aki a többi közt ezeket mondotta: »A délafrikai háborút sok ezer fokföldi gyarmatos támogatja; ezek látják el a burokat élelmiszerekkel. Az angolok elhagyták a községeket és visszavonultak a megerősített városokba. Az országban a burok az urak. A sok betegség, kivált a tifusz, megtizedeli az angol hadsereget; a kórházakban állandóan huszeznél több beteg van. A háboru, ha a burok önként le nem teszik a fegyvert, elhúzódhatik még néhány esztendeig is és Anglia rémes

összegeket fizethet a háboru teljesen bizonytalan végeért«.

A német császárról. Az elkövetett merénylet után Vilmos császárt mint egy berlini lap írja, utasításaiban ezentul mindenfelé a berlini rendőrség hivatalnokai fogják elkísérni s a helyhatóságok ezek utasításai szerint teszik meg minden intézkedésüket a császár fogadására, ott tartózkodására és elutazására nézve.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Menykövet lopott. A villamosáram, melyet napjainkban gépek, kocsik és minden más egyebek hajtására alkalmaznak, tulajdonképpen semmi más mint a nép által ugynevezett *menykő*. A villámlás, menydörgős istenharagjával most már világítanak is az emberek és a villamosságnak gyakorlati alkalmazását nyomon követte az a jogi kérdés, hogy lopás-e az, ha valaki kerülő uton szerzi meg magának a világításra vagy géphajtásra való villamosságot, más szóval lehet-e egy láthatatlan és kézzel meg nem fogható dolgot lopni? A kérdésre természetesen az esetek adták az okot s ma már döntvényünk van rá, hogy a villamosság épp úgy lehet a lopás tárgya, mint akár az ezüst óra, mert a forgalomban annak is értéke van. A budapesti büntetőtörvénytörvényen ilyen lopással vádolta ma az általános villamos részvénytársaság Szentistványi Ede műgépész, a kinek a József-köruton biciklikereskedése volt. A társaságnak feltűnt, hogy Szentistványi eleintén 60—70 kor. ára villamosságot fogyasztott hónapanként, később csak 6—7 koronára rugott a számlája. Az igazgatóság megbizta Baliko Lajost, hogy járjon a nyomára ennek a dolognak s az rövid idő alatt leleplezte a biciklikereskedőt. Kisütötte ugyanis, hogy Szentistványi az árammérők alatt és fölött elágazó ólombiztosítékba idegen drótot vezetett, melyek az árammérő megkerülésével szolgáltaták neki a világítást és a dinamogépének való áramot. Nigrinyi György dr., a ki a társaságot a mai tárgyaláson képviselte, 922 koronára becsüli annak a villamosságnak az árát, melyet az élelmes műgépész a maga külön drótján elfogyasztott. Szentistványi azzal véde-

A „Sohr Szent-Antal” ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárusítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon a nagy aranyéremmel és diszoklevéllel lett kiténtve.
100 koronát fizet annak, ki egy n. gyárból egy „Sohr Szent Antal” kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent Antal” ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni.

A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne re deljen, míg fenti hírneves cég-től képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon.
— A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény! — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! — Lekülsmeretes kiszolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

kezett, hogy az árammérőn keresztül vezetett áram rosszul működött s rossz volt az óra is. Ő segíteni akart ezen a bajon s próbaképpen vezette be a mérőbe az idegen drótot. Védője Török Sándor dr. kérésére a tárgyalásra meghívott szakértő kijelentette, hogy a nagyon érzékeny óra mutatója a kocsirobogástól is megbillen, de ez alig számbavehető jelentéktelen eltérést okoz. A bíróság lopásnak minősítette a vádbeli cselekményt s Szentistványi Edét hét hónapi börtönre ítélte. A magánpanaszos megnyugodott, az elítélt főlbbezett. És így még folytatása lesz a menykőlopás tárgyalásának.

A szerelmes tót levele.

*Én vagyok a Krumplizs Janó.
„Független Ujság“ olvasó.*

*Tudom kicsike magyarul,
Zenyím szép láncám is tanul.
Most negyediv megkezdődik
Ujság előfizetődik.
Krumplizs Janó az legelső
Prenumeráns lefizető.
Csák utánam magyar ember
Totoeska is meg van ember
Kinek jár „Független Ujság“
Ember meg lesz máj napság.
Sok szép, jóra megtanította
Szép láncától esőket kapja
Irette!*

*Küldöm a pinzt negyedivre
Is ineklek jó kedvire:
Amirt én hordom a drótot,
Kövesse magyar a tótot:
„Független Ujság“-ra fizessen,
Hogy igaz magyar lehessen.*

Irtam in magam,

*Krumplizs Janó drótostót,
a „Független Ujság“ előfizetője,
de sugta a Zsuzska is!*

A »Független Ujság« előfizetési ára:

Egy évre 6 korona, félèvre 3 korona.

Mutatványszámot ingyen küld a »Független Ujság« kiadóhivatala, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MI UJSÁG?

Nemzeti dal.

— Magyar munkások márczius 15-iki ünnepén. —

Tettre magyar, hi a haza!	A magyar név itt is szép lesz,
— Uj nemzeti dalt mondok.	Hiszem én az Istenem.
Itt az idő, most vagy soha,	Csodatevő nagy hatalmad,
Kivivom, hogy ez a haza:	Itt ne nyerne diadalmat?
Legyen szabad és boldog!	Oh magyar honszerem!

Nem a rablánc és nem a kard,	Magyar munkások, véreim,
Akik most hadakoznak.	Ki kérdezné tőletek:
A koczkát máshelyt vetik el,	Hogy a ti jó himezetlen,
A munka lesz az, amivel	Egyszerű, ép szivetekben,
A népek vivni fognak!	Van-e hazaszeretet?!

Tudósok szük szobáiból,	— Munkára hát a hazáért,
Gyárakból, műhelyekből	S a hazához oly hiven:
Hajnalik majd ki a sugár:	Hogy azt soha semmi szóra
Mi a vitás jövőnkbe szál	„Sehonnai bitang“ módra,
Ez buktat, s ez emel föl!	Ne adja el senki sem!...

Rabok legyünk, vagy szabadok?	Tettre magyar, hi a haza!
Választ rá tett alakban!	— Uj nemzeti dalt mondok.
A mik vagyunk: az a haza,	Itt az idő most, vagy soha,
S szabadságunk, jövőnk dala	Kivívni, hogy ez a haza:
Zeng minden munka-zajban!	Legyen szabad és boldog!!

Szabolcska Mihály.

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése 1901. február hó 28-án járt le és akiknek a 10. számhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb ujtsák meg, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be, mert ezek a t. előfizetők az előfizetésük megújításáig már több számot nem kapnak.

A „Független Ujság“ kiadóhivatala.

Nyári zivatar. Tisza-Ujlakon valóságos nyári zivatar volt a mult vasárnap a déli órákban. Két perczig tartó mennydörgés után erős zápor, majd pedig erős jégeső következett, mely néhány pillanat alatt mogyorónagyságu jégdarabokkal borította a földet.

Nagy hóvihar Bécsben. Bécsben a mult szombaton éjszaka óriási hóvihar tombolt s a császárváros egészen el volt zárva a vidéktől, mert az utak jóformán járhatatlanok, akkora hóréteg borítja. A távirda drótok több helyen leszakadtak. A leszakadt villamos drótok több lovat agyonötöttek. Tíz év óta nem volt ilyen borzasztó hóvihar.

Vasravert városatyák. Ujvidékről szinte hihetetlen katonai tulkapásról érkezik hir. Minap este fél tizenegy órakor négy előkelő városatya a hon-

védhatalnya előtt ment el. Az őrszem megállította a hazatérőket. Az urak egyike kifogásolta ezt az eljárást s hivatkozott arra, hogy a város belterületén nincs tilos út s mindenkinek joga van az utcán járni. Az őrszem erre fegyverbe kiáltotta az őrséget, amire hat honvéd feltűzött szuronnyal és tüzelésre készen tartott fegyverrel közrefogta a négy városatyát s bekísérte az őrszobába, ahol megvasalták őket s reggel négy óráig fogva tartották. Ujvidék polgárságát rendkívül kínos izgatottságban tartja ez az eset. A katonai parancsnokság szigorú vizsgálatot rendelt el a honvédek ellen.

Rablóbanda a Felvidéken. Az utóbbi időkben nagyon gyakori a rablás a Felvidéken. A gyors egymásutánban ismétlődő és egyformán végrehajtott rablótámadásokból arra lehet következtetni, hogy egy jól szervezett rablóbanda garázdálkodik. Sáros- és Abauj megyékben több postahivatalt törtek fel s raboltak ki, a múlt héten Veres András kazai földbirtokost támadták meg, amint a vásárról kocsiján hazafelé tartott. Lelövésrel fenyegették, ha pénzét át nem adja, mire Veres 800 kor.-nyi készpénzét átadta a rablónak, kik a zsákmánnyal elmenekültek. A csendőrség erélyesen nyomozza a banditákat.

Vizsgálat elől a halálba. Kőmives István czegeledi kir. járásbirósági irnokot bélyegesonkitás miatt feljelentették a budapestvidéki pénzügyigazgatóságánál, a honnan márczius 7-én bizottságot küldtek ki a vizsgálat czéljából. Kőmives félve a következményektől, hazament s ott agyonlőtte magát, állítólag 2—3000 koronára rugó bélyegesonkitást követett el.

Leégett vasuti állomás. Gattaja vasutállomás épülete e hó 9-én ismeretlen okból kigyuladt, a tető teljesen elpusztult. A tűz a belső helyiségeket is megrongálta. A felső távirókészülékeket sikerült biztonságba helyezni. Az irodát ideiglenesen az üres vasuti kocsikban rendezték be. A forgalom nem szenvedett fennakadást.

A magyar-láposiak mozgalma. Magyar-Láposon februárban értekezletet tartottak annak megvitatására, miképen lehetne az egy évtized óta tönkrejutott népen segíteni. Ebből az értekezletből a kereskedelmi, pénzügyi és földmívelési miniszterekhez emlékiratot küldtek, melyben a rajahidai vasöntőgyár visszaállítását kérik, azzal a megokolással, hogy a vidék nyomorának közvetlen oka a rajahidai vasöntőgyár megszüntetése volt, ami ezer meg ezer családot fosztott meg kenyérétől. Negyvenezer ember sorsa függ a gyár felállításától. A vajda-hunyadi gyár Magyar-Láposról szállítja tengelyen és vasuton faszén- szükségletét. Mennyivel inkább virágozhatna ilyen körülmények közt egy Magyar-Láposon felállítandó gyár, mely helyben találná magának, a kő- és faszenet. A kincstárnak 58.000 hold fenyő- és bükkerdeje van Magyar-Lápostól pár órányira. Az emlékirat szerint ezt a körülményt könnyű volna kihasználni egy fü-

résztelep és vegyészeti gyár czéljaira. Az értekezlet e három üdve terv megvalósítására kéri fel a minisztert.

Szent hivatásának áldozata. Liptó-Teplieskán nagy részvétet kelt Batvulsky Károly róm.-kath. lelkész halála. A boldogult a községben járványosan pusztító tüdőlobnak esett áldozatul szent hivatása teljesítése közben. A lelkész ugyanis sorra látogatta a betegeket s így ragadt át ő rá is a végzetes betegség. Még csak 44 éves volt s korai halála annál nagyobb részvétet kelt, mert kevéssel előbb édes anyja és gazdasszonya is e betegségnek esett áldozatul.

A csufolkodás vége. Tray János budapesti hentesnek egy kis, vörös legényke, Drobik Sándor volt a kocsisa. Ügyes, szorgalmas fiú volt, a kivel mindenki meg volt elégedve, csak Viski Gyula inas nem, a ki a hibás fülű kocsist folyton bosszantotta:

— Te félfülű, te fülesbagoly!

— Jobb lesz, ha elhallgatsz, válaszolt Drobik esőndesen.

— Mit, még fenyegetni mersz? szólt az inas és fölkapva a czingár legényt, a sertés-forrázásra előkészített forróvizbe akarta mártani.

Drobik sikoltozva menekülni akart veszedelmes helyzetéből s e közben a földről fölkapott éles disznó-ölőkéssel hasba szurta az inast, a ki nyomban meghalt. A budapesti törvényszék erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértésért egy évi börtönre ítélte a csonkafülű kocsist. A tábla a főlebbviteli nyilvános főtárgyaláson foglalkozott a dologgal és Vargha Ferencz főügyész-helyettes vádja és Balog N. Imre dr. ügyvéd védelme után megsemmisítette a törvényszék ítéletét és a jogos önvédelem alapján fölmentette Drobikot a vád alól és nyomban szabadon bocsátotta.

A vén sugó halála. Jakab István, husz év előtt sugója a debreczeni városi színháznak, meghalt Aradon, ahol az utóbbi időben éldegélt. Életének szebb felét azonban Debreczenben élte a hófehér ősz ember, ki a főtéren, a temetőben bolyongott naphosszat, ha szép volt az idő és verseket irt meg szindarabokat tervezgetett. A tervnél azonban nem maradt Jakab bácsi, hanem meg is csinálta a darabokat. 25—30 darab várta a dicsőséges szinpadi fel-támadást, mit különben az öreg szinműves is igyekezett előmozdítani. Gyakran kereste fel E. Kovács Gyulát darabjaival, arra kérve, hogy adassa elő azokat. Kovács az öreg sugónak kitérő választ adott. Nem akarván keseríteni, de végre is megsokalván a dolgot, kijelentette, hogy azok a darabok nem értek meg a halhatatlanságra. Erre aztán felfortyant Jakab bácsi és nyomban megénekelte az esetet versben. Most már csendes ember szegény öreg Jakab. Nem izgatják irói dicsőségért vágyai. Pihen az aradi temetőben.

Virág Csernátoni szíven. Herman Ottó, a kiváló tudós magyar kegyelele jeléül koszoru helyett Egyes-kőről való gyopárszirmot tett Csernátoni Lajos elhunyt szíve fölé. A halottat ezzel a gyopárszirommal temették el. Erről a jeles tudós a következőkben értesítette a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnökét: »Megigérttem Csernátoni barátomnak, hogy, ha a halálban megtalálna előzni, koszoru helyett, — úgy mint Brassay Samunak tettem — neki is egyetlen, az Egyes-kőről való gyopárszirmot teszek a szíve tájára. Megtettem. Kérem hagyják meg a maga helyén azt a szerénységet«.

Felozlatott városi képviselőtestület. Leibitz székesmegyei város képviselőtestületét a belügyminiszter egy iskolaügyből kifolyólag tanusított makacs viselkedése miatt felozlatta s a teendők ellátásával Raisz Aladár alispánt bizta meg, ki most mint miniszteri biztos vezeti a város ügyeit.

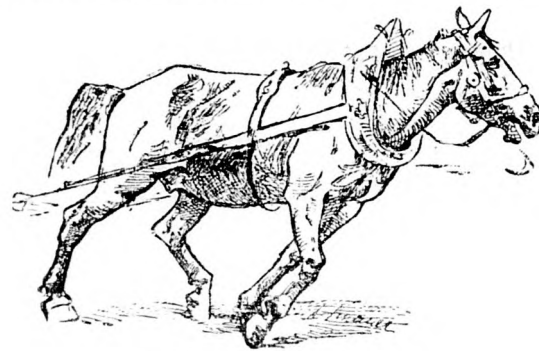
Gyilkos dinamit. Privigye község több dinamit-töltést hozatott, amelyekkel a község mellett folyó Handlovka patakban összetorlódtott jeget akarták felrobantani. A töltéseket Kmet József községi rendőr hozta s utközben az egyik töltés felrobbant. A dinamit a rendőrt azonnal megölte, Kardos József gépésznek elszakította bal lábát, Lapevisz Józsefnek jobb lábát és bal kezét, Hunoj János tizenhárom esztendő gyermeknek jobb lábát, Miholek János tizenhárom esztendő gyermeknek pedig bal lábát vitte el. A sebesültek állapota rendkívül veszedelmes.

Kettős áttérés a zsidó vallásra. Kolozsváron minap nagy esemény ment végbe. A dolog szinte eseményszámba megy, amennyiben több mint 20 évvel ezelőtt kezdődött, amikor Harsányi Herman zsidó vallású vízvezeték kezelő vadházasságra lépett egy református leánnyal. A törvénytelen házasságnak két fiugyermek lett a gyümölese, akik anyjuk hitében, a református vallásban neveltek. Időközben Harsányi Herman oltár előtt is megáldatta házasságát Nagyváradon. A két fiu: Ferencz és József felnevelkedtek s mostanában mindketten a fővárosban dolgoztak. Ferencz szíve egy zsidó leány iránt szerelemre gyuladt, akit a valláskülömbőség miatt nem vehetett nőül. Elhatározta hát, hogy zsidóvá lesz s hogy a testvérek között ne legyen különbség, József öcsese is elhatározta, hogy szintén áttér. A két fiu szorgalmasan megtanulta a héber imádságokat, a szertartást s mindazt, amit egy istenfélő izraelitának tudni kell. Minap reggel történt meg a kettős áttérés, a kellő formák betartásával, az ősi szokások szerint.

GAZDASÁGI DOLGOK.

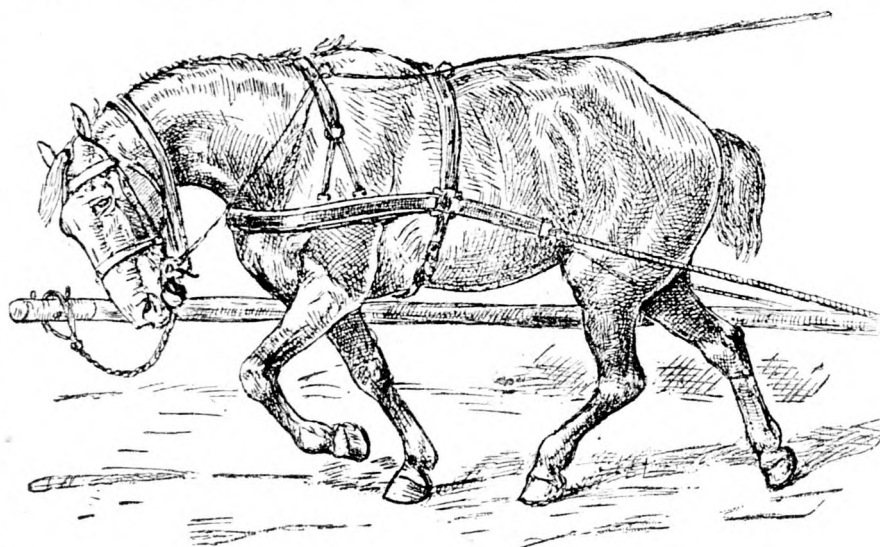
A lovak felszerszámozásáról.

A kényelmes hám fél munka. A jól összeállított szerszámokban a ló erejét könnyen ki tudja fejteni, nyugodtan indít s mivel az nem nyomja, ellenszegülő nem lesz és egyenletesen húz. Hogy a két ismert

Tehervontatás kumetban.

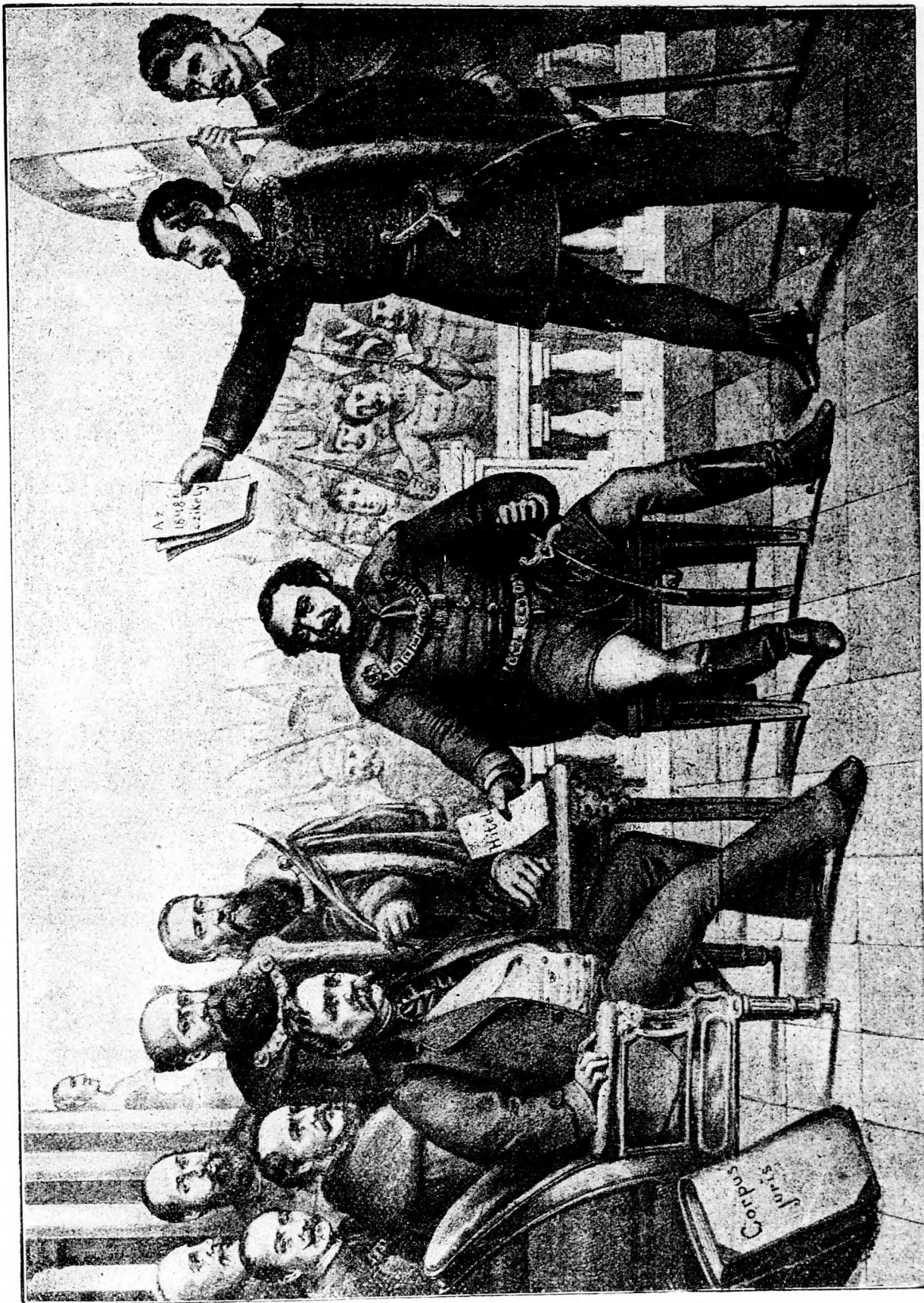
szerszám közül, a *kumet*, vagy a *szügyellőst* használjuk-e? erre a kérdésre azzal felelhetünk, hogy nehéz teher húzásánál a kumet jobban megfelel. Mint 1-ső ábránk mutatja, ebben a ló jobban ki tudja fejteni az erejét, a kumet neki bizonyos nyugodtságot, biztosságot kölcsönöz a húzásnál, kényelmesebben és mert nagyobb felülettel húz vele, nehezebb téphet is vontathat.

Tehervontatás hámban.

A szügyellős hám (2. ábra) a ló gyorsabban fárad és mivel ennél csakis a szügygyel húz, belefeküdvén, hátát felgörbiteni kénytelen, fejét lehajtva, kényelmetlen állásba kell, hogy helyezkedjék. Második ábránkon ez szépen látható.

Hogy mégis a szügyellős szerszám hazánkban és különösen kigazdáknál jobban el van terjedve, annak az oka egyrészt az, hogy a szügyellős hám ilesőbb és hogy kisebb vagy nagyobb lóra kevés

S Z A B A D S Á G H A R C Z U N K V E Z É R A L A K J A I .

igazitás után könnyen ráadható. Mindezen előnyeinek daczára, nehéz tehervontatásra, a szügyellösszerszám helyett, hogy a kumet használjuk, eléggé nem ajánlható.

Hogy már most milyennek kell a hámnak lennie, arra nézve álljanak itt a következők: Legyen az olyan, hogy a lónak terhére ne essék, azaz, úgy a kumet, mint a szügyellős hám minden részében a ló testén feküdjön, nehogy az ide-odamozgással a bőrt felhorzsolja. A szügyellő különösen ne feküdjék magasan, mert így a ló lélegzését gátolja és azt kifulladásra. A kumet jól ki legyen dolgozva, belőlről puha legyen s nyugodt állását biztosítandó, a lóra tökéletesen reállják. A hámnál végül olyan helyeken, ahol farszijat okvetlen alkalmaznunk kell, ennek hosszúságára kell ügyelnünk és főleg arra, hogy az rövid ne legyen, mert úgy a hámot örökösen hátrafelé huzván, annak nyugodt állást nem biztosít.

Ennyit nagyjából a felszerszámazásról; ami a befogást és a szekérre való rakodást illeti, arról legközelebb mondunk el egyet-mást. —gh—

A rétek tavaszi ápolása.

Sok gazda azon téves hitben van, hogy a rétek ápolásra nem szorulnak; s nem is törődnek ilyformán rékjeikkel, úgy gondolkozáván, hogy felesleges azok sorsáról gondoskodni.

Pedig ez nem áll, mert ápolással a rét természetességét ép úgy, mint a széna minőségét is nagyban fokozhatjuk.

Hogy tehát rékjeinket jó állapotban tarthassuk és azok bőven teremjenek, alkalmazkodjunk a következő szabályokhoz.

1. Ott, hol a téli hóviz, az altalajviz, vagy a tavaszi csapadék megreked, gondoskodjunk kellő eséssel vezetett csatornákról.

2. A réten előforduló bozótokat, eserjéket, melyek különböző káros rovaroknak szolgálnak menhelyül, gyökerestül együtt vágjuk ki s ugyanekkor tüntessük el a kiemelkedéseket és mélyedéseket s az ily módon keletkezett tisztásokat vessük be fümaggal.

3. Mihelyt a fü sarjadzni kezd, alkalmazzuk a közönséges fogasboronát, vagy még inkább a rétboronát, melynek fogai élesek és csuklószerűen kapcsoló izekre vannak erősítve. A boronálás által előmozdítjuk a levegőnek a talajba való jutását, ami a növényzetnek csak előnyére van, kevesbitjük az esetleg ott levő mohokat s végül megsértjük a réti növényzet gyökereit, miáltal azok erőteljesebb fejlődésre indíthatnak.

4. Fordítsunk kellő gondot a gyomok irtására. Ott, hol sok az aranka, annak irtása legegyszerűbben akként eszközölhető, hogy az arankás foltot befödjük szalmával s elégetjük; az ekként üresen maradt foltot pedig felásás útján fümaggal újból bevetjük.

A bronz-pulyka.

Mint a legjobban fizetett szárnyas, a pulyka tenyésztése sikerrel jár bárhol és kiesinyben is jövedelemmel üzhető. Nemesak idehaza a városok nagy igényü közönségénél, de a külföldön is keresett piaczi czikk ezért melegen ajánlható, hogy a kisgazdák is foglalkozzanak a tenyésztésével, minél nagyobb arányokban.

A mi hazai fehér pulykáink, habár úgy husra, mint tollra elég nagy hasznót hoznak, hazai tenyésztésre husuk is elég jó, de a külföldre, bőrének tulajdonsága miatt nem szállítható, mert leölt állapotban hamar romlásnak indul. Ezért távolabb szállításokra a kereskedők újabban a bronz-pulykát keresik.

A bronz-pulyka eredeti hazája Amerika, hol úgy állították elő, hogy a már hosszabb időn tenyésztett tisztavérű szelid pulykákat az ottani erdőkben élő vad pulykakakasokkal keresztezték.

A keresztezések okszerű folytatásából sikerült a bronzpulykát az angoloknak a mai nagyságára fejleszteniök.

Fajtenyésztésre 2—4 éves állatok használhatók. A legerősebb ivadékokat a 3 éves tenyészállatok szolgáltatják. A tenyészállatok kiválasztásánál arra kell ügyelnünk, hogy a tenyészállatok szélesek legyenek és inkább rövidek, mint hosszúak. Egy kakas mellé 4—5 tojót adjunk, sem többet, sem kevesebbet.

Az időjárásnak megfelelően a bronz-pulyka márczius elején 15—20 drb. sőt néha 25—30 darab tojást tojik, azután elkotlik, fiait felneveli s július végén vagy augusztus elején újból rak 10—12 drb tojást.

A bronz-pulya kitünő és megbízható kotló és szorgos anya. Külseje gyönyörű, husa kitünő, felnevelése — mivel igénytelen — nagyon könnyű s úgy fajtisztán tenyésztve, mint hazai közönséges pulykánkkal keresztezve, igen jó eredményt mutat, miért is tenyésztésre nagyon kifizeti magát.

Vegyések.

A korai burgonya termesztése, különösen nagy városok közelében, jövedelmező foglalkozás. E czélból a koránérő magburgonya-gumókat márczius havában világos és szellős pinczében deszkaállásra egymás mellé rakjuk, hol rövidesen megkezdődik a csirázás. A talajt kellőleg meg kell munkálnunk és jól megtrágyoznunk. Az ásonak még a kezünkkel is segélyére lehetünk és ügyelnünk kell arra, hogy a csirák fölfelé irányuljanak és hogy az átültetésnél meg ne sértsenek. A kivetés ideje az égtáj és időjárás szerint különböző. Éjjeli fagyok kára ellen védekezendő, ajánlatos lesz az elvetést két részletben bizonyos időközök tartva, elvégezni.

↔ **MULATTATÓ.** ↔

Àz a fátyol.

— Kossuth halálának 7-ik évfordulójára. —

Fölsír Kossuth a föld alól,
Reszket belé a sírhalom:
„Mi ez! Mi ez! Mily esattanás!
Hát már soha nem nyughatom!
A bécsi kéz megint, megint
Arczul e-apott, én nemzetem!
Oh mért nem is morzsolhatom szét!
Hogy össze nem tördelhetem!

Nem látom a szegény tüzét
Önérzeted arculatán...
Szegény boldogtalan magyar,
Pírulni sem tudsz már talán?
Az én halotti arcomat
Ugy égeti, mint a pokol,
Hogy gyáva vagy, hogy törpe lettél,
Hogy mindig meghunyászkodol.

Mi lett belőled, oh mi lett
Forgó üdök örvényin át!
Erkölesödet levetkőzöd,
Mint az elnyűtt, öreg ruhát.
Aranykereszt takarja be
A melledet kegyelmesen...
Viselnél inkább lobogódból
Egy kis foszlányt a sziveden!

Kell is neked, kores nemzedék,
A szabadság szent levele!
Csak fátyol kell, sűrű, sötét,
Hogy mindent elboríts vele.
No hát boríts be engem is,
Mint a könny és vér tengerét...
Hegyen-völgyön esörgesse lánczát
A **Gott-erhalte** szerteszét!

... Mi ez! Mi ez! Azt üzente...
Síromba csap minden sora.
Az ifjuság ajkán fakad,
Harsog, miként a harsona.
Pörló szívem úgy feldobog,
Pörló szemem jövőbe lát:
A bérceken sasok születnek
S őrzik a multnak csillagát.

De jaj tenéked, Ausztria,
Ha a fátyolt lebbengeted!
Mind rád rohan a véres árny,
Megvérezi arczod, kezéd!

*S én a mártírkerezzel a
Fátyolt rongyokra szaggatom...
Mint egy újabb harc lobogóját
Fenn lengetem, lobogtatom!**

Pósa Lajos.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(12)

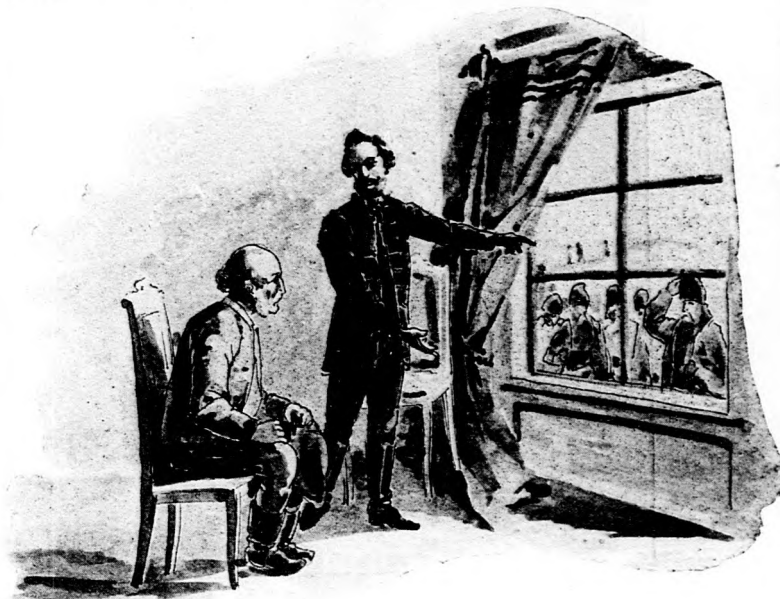
Irta: **PÉTERFI TAMÁS.**

(Folytatás.)

— Ki van ott? — kérdezte a leánytól Bárdy csendesen.

— Csak a szolga jött haza. Atyám és Izra a kamrában rendeztek, de ők is jönnek. Végezték a takarítást.

— Ott beszéltem én is velük, — jegyezte meg Bárdy. — De nem megyek a malomház felé már. Nem jó, hogy az oláh eseléd itt magyar legényt lásson.

»Látod, ott jönnek, de nem késekkel.«

Meleg kézszorítással váltak el. Bárdy az udvar felé kilépett és Eszter még utána nézett annak a kedves valakinek, aki még a nevét sem árulta el, de azt sem kérdezte meg tőle Eszter, hogy hol lakik.

Nemsokára összekerült a molnáresalád. Balog bácsi bezárta a kamrát és bejöttek. Azonban Eszter resztelte említeni, hogy a magyar legény itt járt... Eltitkolta és ő sem tudta, hogy miért?...

IV. FEJEZET.

A néptömeg.

Másnap délelőtt tíz óra körül a kastély egyik udvari szobájában együtt ültek: Bárdy Ákos és az öreg Balog. Az oláhok szép számmal gyűltek az oszlopos folyosó alá és szüntelen szaporodtak a még érkezőkkel, mintha vége sem akarna lenni a felvonulásnak.

— Látod öreg? — kérdezte Bárdy a malommes-
terétől örömmel és kimutatott az ablakon át a falu-
ból jövők hosszú sorára. — Ettől a néptől mondják
ti, hogy féljek? Egy szavamra mind a lábam elé
van borulva valamennyi. Ugy imádnak, mint egy
királyt. Látod ott jönnek, de nem késekkel, fejszék-
kel, lándzsákkal, — hanem nagy kucsmás fejekkel,
hogy azt meghajtsák előttem.

Az öreg Balog némán hallgatta, Bárdy pe-
dig a sokaságban gyönyörködve folytatá:

— Ez a néptömeg!... Olyan mint a szilaj pa-

Egy ablakkal tovább Bárdyné tekint ki és nézi
a tisztelgők tömegét. Nem figyel Flóra, meg Izrára,
hanem hallgatja, amit férje mond.

A két fiatal suttogva beszél egymással, de nem
szerelemről, nem boldogságról. Annál mindkettő
komolyabb, mintsem eszükbe jutna most.

— Látod azt a legmagasabb kucsmás alakot?
— kérdezi a leány.

— Derék szál ember.

— Annak mondhatod.

— Kicsoda? — tudakolja Izra.

FŐZŐISKOLÁBAN.

ripa: aki megtudja zabolázni, azt magasra emeli a
hátán, de jaj a féleneknek! a gyöngének! Azt agyon
tapossa. Én nem félek tőlük. Hallgasd meg öregem,
hogy miként kell beszélni a néppel, a tömeggel!
Rám nézve nem ők félelmesek, hanem én vagyok
őrájuk!

Az öreg Balog csak némán intett újra a fejével.
Bárdy Akos pedig átment az ebédlőbe, hogy annak
az ajtója előtt, mely éppen a lépesőzettel szemben
volt, ott mondjon beszédet az oláhoknak.

Sze treászke! (Eljen!) hallatszott háromszor az
örömrivalgás, amikor Bárdyt kilépni látták. Az erős
hangtól vízhangzott a kastély épülete s bár hűvös
téli idő vala, bár kevés hó takarta a földet, — a bá-
ránybőr kucsmáját leemelte a fejről valamennyi.

— Térjünk át egy perczre a kastély tulsó szár-
nyába, hol egy ablak mélyében hátra vonulva ketten
hallgatják az udvaron történendőket.

Flóra és Izra.

— A bíró, — az én atyám, — suttogja Flóra
csendesesen.

— Milyen szelid, alázatos arca van! — dicséri
a leány.

— Pedig a legnagyobb gazember a faluban és
a legelső a többi között!

Izra megbotránkozással nézett a leányra. Nem
tetszett a megjegyzés.

— Talán kétkezel szavaimban? — kérdi Flóra.

— Nem!... De az atyád!

A leány gunyosan folytatta suttogásait.

— És olyan szelid, olyan jó arca van. Nézd,
miként hajol a földig az uraság előtt. Megesókolja
annak a kezét, akit tegnap este halálitélettel
illetett...

— Mit mondasz?...

— Azt, hogy tegnap éjjel kimondták a Bárdy
fejére is a halált.

— Hallatlan!...

— S tudod-e ki ordította torkaszakadtából,

valamennyijénél hangosabban a kegyetlen határozatot?... Hárhulla Péter, a bíró....

A suttogással elhallgattak, mert a Bárdy Ákos. szépen csengő hangja behallatszott az ablaküvegen. Tisztán és erősen lehetett hallani minden szavát, amint a néptömeghez beszélt a folyosóról:

— Valamint jó atyámmal, úgy velem is békében fogtok élni. Értsetek meg emberek, mert csak így lehet egymás által, egymás között élnünk. Legyen meg az a viszony közöttünk, ami eddig volt! Én megadom a titeket, úgy amiként eddig megadtam. Jó lesznek hozzátok, amiként ezideig voltam! Panaszaitokat meghallgatom, bajaitokon segítök, úgy mint mindenkor! Vagy talán nem mertek panaszkodni? Én elvárom, hogy bajaitokat előttem elne titkoljátok, mert én segítök és segitettem mindenkor rajtatok!

— Sze treászke domnu Bárdy!! — ordítá a néptömeg, s alig szakadt vége-hossza a Bárdy ur éltetésének. Majd előjött Hárhulla Péter, a bíró. Fellépdél a kőlépcsőkön az uraság elé és a lábához görbült mély alázatában.

— Nincs nekünk panaszunk domnule! (uram) Megverne az Isten, ha szólanánk ellened! De esodálkozunk azon, hogy miért hivattál ide magad elé? Hiszen mi a magaviseletünkkel okot erre nem szolgáltatunk! Semmit sem teszünk, amit ne tudnál domnule! Csak tisztelünk. Ime most is elhoztuk neked ajándékba a legszebb ökrünket, hogy bemutassuk hódolatunkat előtted, aztán csak arra kérünk drága domnule, hogy ne haragudj reánk, ne gyanusíts minket, akik tégedet oly igazán szeretünk és tisztelünk. Itt vagyunk mind előtted, a faluból mind eljöttünk parancsodra. Lábadhoz hajtjuk alázatosan fejünket. És ha rossznak gondolsz, úgy lépjél fejünkre, tiporj el minket drága domnule, mert mi akkor is szeretni fogunk! akkor is hivedid leszünk!

Az oláh bíró a kőlépcsőre borult és valamennyi oláh követte a mozdulatot. Mind a hóba borultak Bárdy Ákos előtt, mintha csak az oltár előtt lennének....

— Lépjél reá Bárdy Ákos! — sziszegé a »Flore mundra« odabenn az Izra fülébe. — Most tipord el, mert minden perez késő!...

Izra kitört erre.

— No, hát Flóra te tulságba mégy! Mond: mit kívánsz még atyádtól? Hiszen ennél többet csak barom tehet!

— Jól van Izra. Értelek. Te nem hiszel a szavaimban. De majd meglátjátok! hanem akkor már késő lesz minden!

Kivülről újra hallatszott Bárdynak a hangja. Csengettek szavai a kastély falai között, miként a jó, a nemes érez szokott:

— Az ajándékot csak azért fogadom el tőletek, mert ez a tisztelet, a szeretet jele. Nem is egyébért hivtalak én össze titeket, mint azért, hogy alkalmam legyen együtt láthatni. Jöjjetek el délutánra egy nagy lakomához valamennyien, hogy mind együtt lássalak. A családokat is elhozzátok, ma együtt legyetek velem, itt legyen mind akik szerettek!!

A »sze treászke« kiáltástól reszkettek a falak. Több száz torok egyszerre üvöltött. A lelkesülés mérhetlén nagy volt. Oda rohantak, hogy kezeit megcsókolják a jó uraságnak. De kevesen jutottak hozzá, csupán azok, akik közelében állatok. A hátul jövők a kabátjának szárnyait érintették ajkaikkal. Boldog volt, aki ebben is részesülhetett.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Szabadságharcunk vezér alakjai. Tavasz van újra és a meleg napsugarak most is csak úgy fakasztják a virágok bimbóit, mint ötven év előtt. Akkor a szabadság eszméje járta át az öreg Európát. A népek milliói szabadság után nyujtották kezeiket. A magyar szabadságharcz nem esett a legutolsók között, ma is büszkén emlegessük nagyjainkat, vezér embereinket, kiknek hire bejárta a világot. Ott van Kossuth. Széchenyi, Petőfi, Battyhányi és a többi félisten, akiknek nevétől megpezdül a vér ereinkben. A szabadság ünnepén, márczius 15-én bemutatjuk a szabadságharcunk vezéralakjait olvasóinknak.

Gunykép 1848-ból. Az olasz nemzetnek nemesak lobogója hasonlít a mi nemzeti színeinkhez, mert

Gunykép 1848-ból.

zöld, fehér és piros, hanem a lelke is vonzódik hozzánk. A vonzalomnak igen sok jelét találjuk abban, hogy mikor a magyar szabadságharczot elfojtották, az olasz éleztlapok gunyképei nyíltan ostorozták ellenségeinket. Mai képünk is ilyen ostorozás. Ott van Hungária, a meglánczolt nemzetet jelképezve, amint az osztrák generális fejét a medve szájába tuszkolja. A medve az orosz, vagyis a muszkát jelenti. Így nyilatkozott meg a rokonérzelem irántunk és ez csak ügyünk elején volt. Később oly lelkesedéssel fogadták Kossuthot hogy az ősz számüzött ott élte le bujdosása idejét Turinban.

Főzőiskolában. A székesfővárosban több főzőiskolában tanulnak a nagyuri kisasszonyok főzni. Amit régen a szerető édes anyánál tanultak gondos nevelés alatt, azt most az iskolában akarják elsajátítani. Hát ez igen szép dolog, hanem mégsem a valódi. A főzést csak a mama mellett lehet jól eltanulni, de a pesti nagyuri asszonyok nem főznek ám. Azért van a drágán fizetett szakácsné, hogy végezze. Így aztán a leánya is kénytelen az iskolában tanulni a főzést. Mai képünkön a Damjanics-utcai főző iskola előkelő növendékeit mutatjuk be.

Talány.

— Ifj. Olló s Ferencztől. —

Egy lány ment a közeli városba s szembe jött vele egy városi ur és azt kérdezte tőle, hogy mi a neve? A lány azt felelte, hogy az ő neve *ötvenegy és ötszázegy*.

Kérdés, mi volt a lány neve?

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő márczius hó 30.

A „Független Ujság“ 19. számában közölt talány megfejtése:

Rokonok.

Helyesen fejtették meg: ifj. Buró Samu, Esküdt György, Bóz Sándor, Bakonyi István, Micsák György, Kiss József Henrik, Józsika Péter, Málnási János, Vesztő Gergely.

A sorshuzásnál Kiss József Henrik (Kis-Hegyes) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Közös sors“ című eredeti székelly regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Micsák György urnak. Talányokat, ha jók, mindig szívesen fogadunk. A szerencsének parancsolni nem lehet, akinek a neve elsőnek kihúzódik, az nyeri a regényt, a sok nyerő közül önre is rákerül a nyeres. — **K. M. urnak.** Tab. Nagyon téved. A magyar közpéldázatok, példabeszédek a nemzet erejét képezik és abban a talányban egy ilyen példázat van, hanem persze azt nem kell félre érteni, de megérteni szükség. A tősgyökeres magyar eszejárása, sajátsága sehol sem nyilvánul meg szebben, mint ezekben a példabeszédekben és ha mi ezeket nemzeti szempontból föllevenítjük, azért reánk neheztelni nem hogy oka nincsen, de rosszul tenné. Tudunk még elősorolni ilyen eredeti, tiszta magyar dolgokat, amiket büszkén emlegetünk, mint nemzeti kincseket: „*Rossz számár, amely a saját bundáját elnem bírja.*“ „*Ebül szerzett keresetnek ebül kell elveszni.*“ „*Ebesont könnyen beforr.*“ De mindezeket, ha talányba foglaljuk, azért nem kell neheztelni, hanem örvendeni, hogy igazán magyaros dolgok és nem vesszük a német sleppet, nem adunk olvasóinknak idegent, csak magyart, mert ez szent kötelességünk. — **Sorsjegyekről.** Akik e héten küldötték be sorsjegyszámukat, azoknak az előfizetőinknek a következő héten válasszunk, tehát a sürgetés fölösleges. — **M. J. Bács-Keresztur, K. K. Torna-Boden, Cs. K. D. Balaton-Udvari, K. I. Viktorfü-Kanizsa,** sorsjegyeik nem huzattak ki. — **Daróczy Mihály urnak.** A „Gizella leánykiházasító intézet“-et közelebről nem ismerjük, de kevesebb jót, több rosszat mondhatunk, ha nem épen erről, hanem hason czélú egyletekről. Azért óvakodjék tőlük. — **Hausner Ede urnak.** fenti üzenet önnek is szól. A fiu biztosító intézet is csak olyan lehet, könnyen megbuknak az ilyenek. — **F. Keresztes Mihály urnak.** Sodronyszövet beszerzése végett forduljon Kollerich Pál és fiai IV. Ferencz József-rakpart 20. alatti gyáros irodájához. Levelezőlappal való megkeresésre készséggel küldenek árjegyzéket. — **Mihály Sándor urnak.** Verseit terjedelmes voltak miatt nem közölhetjük. — **Szűts Lajos urnak.** A hamis váltók kiállítását perelje be, a törvény majd elítéli őket. — **Hegyi Mihály urnak.** Az országos kölcsönbiztosító szövetkezet tényleg a rossz kezelés folytán üzletében megingott s nem a legjobban áll. Biztosításaival, ha biztos helyre akar fordulni ajánlhatjuk a Magyar Gazdák Biztosító szövetkezetét. IV. Mária-Valéria-utca 10. — **4251. szmu előfizető.** Közölje a Mátyás királyról szóló regény teljes címét, akkor megmondhatjuk, hogy hol kaphatja meg. — **Arián Károly urnak.** A Fischer-féle majolikagyár részv. társ. helyzetét nem ismerjük, részvényei értékesítése végett hirdesse azokat egy nagyobb napi lapban pl. a „Budapesti Hirlapban“. — **Májzik Menyhért urnak.** Ügyének eldőlésétől várja meg a törvény ítéletét, az majd igazságosan fog eljárni. —

Fekete Antal urnak. A szásztól kapott 10 frt foglalót a széna árában nem lenne köteles visszaadni, de a becsület mégis azt kívánja, hogy ne veszekedjék vele. Adja vissza neki, csak azt az összeget vonja le, amibe a szét-hányt boglya ismételt összerakása került. — **Madarász István urnak.** A perceptor számadását a gazdaság ne fogadja el, mert azt ő neki hiteles okmányokkal kell hogy igazolja.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1901. márczius 16-án.

Sabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14'40—15'60 K. *Rozs* 14'00 K-tól 14'60 K-ig. *Arpa* 11'40 K-tól 12'40 K-ig, jobb minőségű 14'40 K-tól 17'20 K-ig. *Zab* 11'70 K. *Tengeri* 9'90 K. *Liszt* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25'00	23'90	23'10	22'30	21'80	20'50	19'40	16'30	11'60

Buzakorpa finom 8'80 K, durva 8'90 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 22—28 K, aprószemű 24—28 K, *tarka* 22—28 K, *lencse* 24—40 K, *borsó* héjas 26—40 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 560 fillér, muhar 510—540 fillér, zsupszalma 290—320 fillér, komaszalma 260—310 fillér.

Juhvásár. Beiföldi hizlalt ürű 34—40 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 92—95 fillér, 280—300 kg.-mos 91—94 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 85—83 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 62—69—, középminőségű 55—59—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64'00, magyar tehén középminőségű 39—63'00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—62'00, szerbiai ökör jobb minőségű 41—65—, kivitel —, középminőségű 42—48—, szerbiai bika 48—62—, szerbia bivaly 30—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2'50—4'50 K, csirke 2'20—2'60 K, kappan hizott 5'40 K.—6'00 K. *Rucza* 5'50—6'60 K. *Lud* hizott 12—15 K. *Pulyka* sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 60—62 K, erdélyi 60—62 K, ládánként. *Tea,* tojás 100 drb 4'50—4'80 K.

Tejtermékek. *Teavaj* 2'40—3'20, *tejföl* 60—70 fillér literenként, *főzövaj* 1'90—2'00 K, *tehénturó* 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés K. 0'00—0'00 1 q 8'00—9'00 *Petrezselyem* 100 kötés 0'00—0'00, 1 q 14—20—, *zeller* 100 drb 3'00—5'00, *karalábé* 2'00—2'40, *vöröshagyma* 100 kötés 00—drb 2'00 q 12—14—, *foghagyma* 32—36—, *vörösrépa* 100 00—, 1—3'00, *fehérrépa,* *fejeskáposzta* 20—32—, *kelkáposzta* 100 drb 5'00—7'00, *vöröskáposzta* 14—26—, *fejessaláta* 0'00—0'00, *kötött saláta* 0'00—0'00, *burgonya rózsa* 1 q 4'60—6'00, *sárga* 7'00—7'00.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitünő hazai gyártmány!
1600 gözcseplőkészlet üzemenben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gözcseplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lécerejük.

MAGÁNJÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő készleteit, szalmakazalóit,

Millennium⁴ legújabb szerkezetű 566 fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasúttársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerőjű gőzcséplő-készleteit, Sack-rendszerű, aczélöntésű ekéjével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Tavaszi luxuslő-vásárok.

A budapesti Tattersall részvénytársaság az idei XVII. tavaszi luxuslő-vásárt 1901. évi márczius 21., 22. és 23-ik napján rendezi az Országos Magyar Gazdasági Egyesület védoöksége alatt a Tattersall istállóiban.

A luxuslő-vásár díjazással lesz egybekötve. Négyesfogatok részére 2, kettős- és jukker-fogatok, valamint háts lovak részére egyenként 3, azaz

mindössze 11 díj tüzetik ki összesen 2100 korona összegben.

A tavaszi XVIII. luxuslő-vásár április hó 28., 29. és 30-ik napján fog megtartatni.

A vásárok tervezetei a Tattersall titkárságánál Budapest, Külső-Kerepesi-ut kaphatók.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

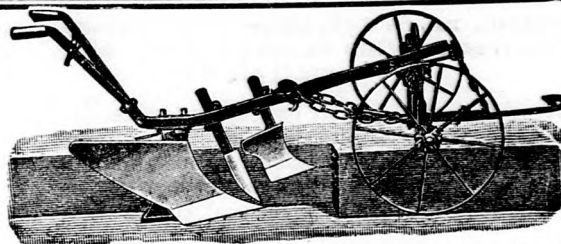
Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Egyetemes és mélyművelő-ekék

aczel gerendelylyel, állitható szarvakkal, pánczélemezekkel, aczélöntvényeketesttel.

- **Többvasu ekék,**
 - **Finom-, szántó-, csukló- és rét-boronák,**
 - **Háromtagu- és egytagu hengerek,**
 - **Szab. egyetemes-sorvetőgépek,**
- Umrath és Társa Budapest,**

V., Váci-körut 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 vezelői PFANHAUSER A.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * RUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdáknak fontos!
HREBLAY EMIL
 állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lúd és kaesa tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben: 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Bizosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.